

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Nationaal Comité advies dierproevenbeleid
t.a.v. De heer H. Smid
Postbus 93118
2509 AC DEN HAAG

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Behandeld door
T. Timmermans

T 070 379 6495
t.timmermans@minezk.nl

Ons kenmerk
DGA-DAD / 20214808

Datum **27 OKT 2020**

Betreft Verzoek om nader onderzoek te doen naar de effecten van COVID-19 op de transitie naar proefdiervrije innovatie en de mogelijkheden van parallelstudies.

Geachte heer Smid,

Op 22 april jongstleden heb ik het briefadvies van het NCad over COVID-19 en proefdiervrije innovaties ontvangen. In mijn schriftelijke reactie op dit briefadvies vroeg ik of het NCad zou willen overwegen om enerzijds een analyse te maken van de lange termijn effecten van de coronapandemie op de transitie naar proefdiervrije innovatie (TPI), en anderzijds de mogelijkheden voor de inzet van parallelstudies beter in kaart te brengen.

Bij voorbaat wil ik u hartelijk danken voor de open gedachtewisseling die al heeft plaatsgevonden tussen het NCad en het ministerie hierover. Met deze brief verzoek ik u om de beide onderzoeksvragen daadwerkelijk uit te voeren. Hierna ga ik in op de aanleiding en het beoogd doel van beide onderzoeken en enkele kaders daarbij.

Diverse partners uit het TPI-netwerk hebben al meegedacht over deze onderzoeken en hun input is reeds aan u verstrekt. Ik verzoek u om deze input te benutten bij de verdere uitwerking van uw onderzoeken, en waar nodig (leden uit) het TPI-netwerk te betrekken bij de uitvoering.

1. onderzoek naar de effecten van het onderzoek naar COVID-19 op de transitie naar proefdiervrije innovatie

Aanleiding

De zoektocht naar vaccins en medicatie voor COVID-19 vindt onder enorme (tijds)druk plaats. Dat heeft mogelijk forse effecten op het gebruik van proefdieren en/of juist van proefdiervrije innovaties.

Beoogd doel

Overzicht en inzicht bieden in het gebruik van proefdieren en van proefdiervrije innovaties in het wereldwijde onderzoek naar vaccins en behandelmethoden voor

COVID-19. Op basis daarvan de (mogelijke) implicaties voor de transitie naar proefdiervrije innovaties (TPI) in kaart brengen en lessen voor de toekomst van TPI formuleren.

Mogelijke onderzoeksvragen

- a. Welke diersmodellen zijn wereldwijd gebruikt in het kader van COVID-19 onderzoek? Welke invloed heeft het onderzoek naar COVID-19 wereldwijd gehad op het gebruik van proefdieren?
- b. Welke alternatieve (dierproefvrije) methoden zijn er wereldwijd in het kader van COVID-19 onderzoek toegepast? Met welk effect?
- c. Welke wijzigingen zijn opgetreden in de (internationale navolging van) de voorgeschreven procedures voor vaccin- en/of medicijn-ontwikkeling?
- d. Naar aanleiding van a, b en c: welke lessen of adviezen kunnen worden getrokken voor de toekomst van de transitie proefdiervrije innovatie?

Tussentijdse rapportage

Ik ben mij er van bewust dat het onderzoek naar de bestrijding van COVID-19 bij lange na nog niet is afgerond, en dat het mogelijk nog jaren duurt voordat een volledig beeld kan worden geschetst van de effecten van het onderzoek naar COVID-19 op het gebruik van proefdieren en proefdiervrije innovaties. Desalniettemin wil ik u verzoeken om uiterlijk in maart 2021 door middel van een beknopte *tussenrapportage* al eerste indrukken te delen. Deze informatie kan immers als input dienen voor concrete (vervolg)activiteiten van het TPI-netwerk.

2. Onderzoek naar de mogelijkheden van parallelstudies

Aanleiding

In uw briefadvies van 22 april adviseerde u onder meer om naast het gangbare onderzoek met dierproeven ook meer zogenaamde *parallelstudies* (financieel) mogelijk te maken.

Beoogd doel

Inzicht bieden bij welke onderzoeksdomeinen en -soorten de inzet van parallelstudies op afzienbare termijn kan bijdragen aan de validatie van dierproefvrije alternatieve modellen.

Adviseren hoe de meerkosten die daarmee gemoeid zijn, zouden kunnen worden gefinancierd zonder dat dat ten koste gaat van ander onderzoek.

Rapportage

Graag verneem ik van u op welke termijn u verwacht de resultaten van dit tweede onderzoek te delen.

Ik zie uit naar uw eerste bevindingen!

Hoogachtend,

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit